

FUNDACJA ITAKA-CENTRUM POSZUKIWAŃ LUDZI ZAGINIONYCH SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI W ROKU 2014

Nazwa organizacji: Fundacja **ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych**

Adres korespondencyjny: 00-958 Warszawa 66, skr. poczt. 127

Adres poczty elektronicznej: zarzad@zaginieni.pl; itaka@zaginieni.pl

Data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 22 sierpnia 2002 r.

Nr KRS: 0000126459

REGON: 014940850

CELE FUNDACJI

Celem Fundacji jest niesienie pomocy ludziom dotkniętym problemem zaginięcia, w szczególności osobom zaginionym, ich rodzinom i bliskim oraz osobom zagrożonym zaginięciem, w tym także w przypadkach zaginięć związanych z porwaniami rodzicielskimi.

MISJA ORGANIZACJI

Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych jest organizacją pozarządową, istniejącą od 1999 roku. Zajmuje się świadczeniem kompleksowej pomocy osobom zaginionym i ich rodzinom. Fundacja ma za zadanie poszukiwać zaginionych, przeciwdziałać zjawisku wykluczenia społecznego i pomagać w poszukiwaniu ludzi zaginionych. Zajmuje się również pomocą osobom dotkniętym problemem zaginięcia w kraju i za granicą, bez względu na charakter i czas zaginięcia, jak również informowaniem opinii publicznej o problemach społecznych i o konsekwencjach zaginięcia bliskiej osoby dla jej rodziny.

Poszukujemy zaginionych oraz pomagamy ich rodzinom. Jesteśmy grupą ludzi, których łączą wspólne wartości: troska o dobro i bezpieczeństwo drugiego człowieka, poszanowanie praw człowieka i obywatela, poszanowanie jego prawa do samostanowienia. Nigdy nie oceniamy ludzkich postaw, zachowań i wyborów. Staramy się nieustannie poszerzać swoją wiedzę i doświadczenie tak, aby nasza pomoc przyniosła ludziom ulgę w cierpieniu i doprowadzała do rozwiązania sprawy. Utożsamiamy się z ideami demokracji liberalnej i społeczeństwa obywatelskiego. Wszelką pomoc świadczymy bezpłatnie.

POSZUKIWANIE ZAGINIONYCH

Fundacja prowadzi całodobową Linie Wsparcia dla rodzin zaginionych dorosłych 22 654 70 70 oraz europejski Telefon 116 000 w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka.

W 2014 r. w internetowej Bazie Danych Osób Zaginionych Fundacji ITAKA zarejestrowaliśmy 1044 zgłoszeń osób zaginionych. Wyjaśnionych zostało 1095 spraw, z czego 176 spraw osób zaginionych zgłoszono do ITAKI w latach poprzednich, a 919 spraw zostało zgłoszonych w 2014 r.

Najwięcej zaginięć zgłoszono z terenu województwa mazowieckiego, śląskiego i dolnośląskiego. Zarejestrowaliśmy 237 zgłoszeń **zaginięć poza granicami kraju**. Najwięcej z terenu Wielkiej Brytanii, Niemiec i Holandii, w tym 178 zostało wyjaśnionych.

W sprawie **porwań rodzicielskich** przyjęliśmy udzieliliśmy 264 porad i przyjęliśmy 12 zgłoszeń z czego 9 spraw zostało wyjaśnionych.

PROJEKTY REALIZOWANE W 2014 r.

1. Obsługa europejskiego Telefonu 116 000 i świadczenie poradnictwa w związku z zaginięciami dzieci i nastolatków oraz porwaniami rodzicielskimi.

2. Prowadzenie telefonu interwencyjnego w sprawie zaginionego dziecka i nastolatka 116000

Głównym celem projektu jest kompleksowa pomoc w poszukiwaniach oraz wsparcie psychologiczne, prawne i socjalne dla rodzin zaginionych dzieci i nastolatków.

-Telefon 116 000 jest dostępny całodobowo, przez 7 dni w tygodniu, przez 24 godziny na dobę. Pracowało przy nim 8 pracowników i 20 wolontariuszy

-Rodzina, która zgłaszała zaginięcie dziecka jest objęta kompleksową pomocą specjalistów ds. poszukiwań oraz psychologa, prawnika i pracownika socjalnego.

- Rodzina mogła skorzystać z pomocy specjalistów w ramach poradnictwa i wsparcia dla rodzin zaginionych dzieci oraz młodzieży zagrożonej zaginięciem (uciekierów oraz tych którzy planują ucieczkę),

- Efektem wieloletniej współpracy z policją, jest coraz większa ilość policjantów, która zna i informuje rodziny o telefonie 116 000. Zawsze kontaktujemy się z policjantem prowadzącym poszukiwania zaginionego dziecka .

- Specjaliści Itaki współpracowali z kuratorami, sędziami, pedagogami szkolnymi, pracownikami ośrodków szkolno-wychowawczych.

- W działania poszukiwawcze angażowane były media (prasa, telewizja, internet). Komunikaty o zaginionych dzieciach dotarły do olbrzymiej, lecz trudnej do określenia, liczby odbiorców.

Statystyki Telefonu w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000 :

- ilość rozmów przychodzących na numer 116 000 - 9924

- ilość zaginionych dzieci zgłaszanych do ITAKI na numer 116 000 - 172

- ilość kontaktów z policją w sprawach zaginionych nieletnich – 412

- ilość mediów rozpowszechniających informację o zaginionych nieletnich – 200

- średnia ilość medialnych publikacji przypadających na jedną osobę nieletnią –25

- ilość porad psychologicznych udzielanych za pośrednictwem 116 000 - 649

- ilość porad prawnych udzielanych za pośrednictwem 116 000 – 411, w tym 314 porad w związku z porwaniami rodzicielskimi

- ilość porad socjalnych udzielanych za pośrednictwem 116 000 - 29

- ilość spotkań w Punkcie Wsparcia Bezpośredniego - 12

Projekt finansowany przez :

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych - Termin realizacji 01.02.2014-31.12.2014

Komisję Europejską w ramach programu Daphne - Termin realizacji 06.02.2012.-06.02.2015 r.

Orange Polska S.A - Termin realizacji 01.01.2014- 31.12.2014

Fundację PKO Bank Polski - Termin realizacji 01.01.2014- 31.12.2014

3. Monitoring działań policji w poszukiwaniach zaginionych na otwartym terenie.

Głównym celem projektu jest monitoring działań policji w zakresie wykorzystania organizacji poszukiwawczo-ratowniczych (OPR) do poszukiwań osób zaginionych na otwartym terenie **oraz** wypracowanie procedur zadysponowania OPR i zasad ich współpracy z policją.

Projekt rozpoczęliśmy od opracowania i rozesłania dwóch ankiet :

- skierowanej do Policji o funkcjonowaniu Grup Poszukiwawczo – Ratowniczych

- skierowanej do GPR – Informacje o składzie , działaniu i potrzebach grup poszukiwawczo ratowniczych

W 2014 roku zorganizowaliśmy dwa regionalne spotkania z udziałem ITAKI, OPR, policji i straży pożarnej , Uczestnicy obu spotkań regionalnych podkreślali wartość inicjatywy , która pozwala na otwarty dialog, mający na celu usprawnienie wspólnych działań policji, organizacji poszukiwawczo- ratowniczych i Fundacji ITAKA.

Projekt jest współfinansowany z Funduszy EOG w ramach programu Obywatele dla Demokracji

Termin realizacji 01.09.2014- 30.11.2015

4. Rozszerzenie zakresu poradnictwa prawnego i obywatelskiego dla osób zaginionych i ich rodzin.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności i rozszerzenie poradnictwa oferowanego przez Fundację ITAKA co przyczyni się do rozwiązania problemów prawnych, emocjonalnych, socjalnych zaginionych i ich rodzin. W 2014 roku zakładane cele szczegółowe zostały zrealizowane w następujący sposób:

- Została poprawiona dostępność do wiedzy z zakresu zagadnień prawnych, socjalnych, poszukiwawczych, związanych z sytuacją zaginięcia bliskiej osoby oraz poradnictwa i wsparcia psychologicznego oraz konsultacji z psychiatrą. Zwiększyliśmy obsadę etatową o 1,5 etatu (40 godzin dyżurów tygodniowo). Przygotowaliśmy również 10 wolontariuszy do pracy przy liniach wsparcia. Zwiększyliśmy liczbę dyżurów prawników ds. porwań rodzicielskich o 20 godzin tygodniowo. Zwiększyliśmy dostępność pracownika socjalnego, nasi beneficjenci mogą skorzystać teraz z jego poradnictwa raz w tygodniu (wcześniej dyżurował raz w miesiącu). Zatrudniliśmy nowego psychologa na 10 godzin w tygodniu. Zapewniliśmy możliwość skorzystania z konsultacji z psychiatrą raz w tygodniu.

- Rozwój oferowanego poradnictwa, dzięki możliwości skorzystania z grup wsparcia.

W 2014 roku zorganizowaliśmy 5 spotkań grup wsparcia w trzech miastach Polski: Warszawie, Gdańsku i Katowicach.

- Zostały podniesione kompetencje członków grup poszukiwawczo-ratowniczych z zakresu psychologicznego funkcjonowania i wsparcia rodzin osób zaginionych, dzięki odbytym przez ratowników szkoleniom prowadzonym przez specjalistów z Fundacji ITAKA.

- Zostały podniesione kompetencje i jakość pracy zespołu Fundacji ITAKA w zakresie udzielania poradnictwa za pomocą szkoleń z interwencji kryzysowej i dzięki superwizji.

Projekt finansowany przez :

Departament Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Termin realizacji: 01.06.2015- – 01.09.2016

5. Profesjonalni wolontariusze- profesjonalna pomoc zaginionym.

Głównym celem projektu jest przeprowadzenie sprawnych i skutecznych poszukiwań osób zaginionych w Warszawie oraz udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom i bliskim osób zaginionych, zwiększenie wiedzy o problemie zaginięć oraz promowanie idei wolontariatu wśród mieszkańców Warszawy a także wzmocnienie potencjału zespołowego do realizacji zadań statutowych Fundacji ITAKA poprzez stworzenie zintegrowanej społeczności wolontariuszy.

W 2014 przeprowadziliśmy cztery rekrutacje nowych wolontariuszy. Pierwszym etapem rekrutacji było zamieszczenie ogłoszenia o naborze na wielu stronach internetowych min. ngo.pl, wolontariat.org.pl, zaginieni.pl, facebook.pl/Fundacja Itaka. Następnie na podstawie dokumentów przesłanych na adres wolontariusz@zaginieni.pl zostały wyselekcjonowane osoby na spotkania indywidualne. W każdej rekrutacji odbyło się kilkanaście spotkań z czego 17 osób zostało zaproszonych na szkolenia wstępne. Po rekrutacji wolontariusze zostali przeszkoleni przed podjęciem pracy w naszej Fundacji. Pierwszym etapem było szkolenie wstępne – przedstawiające działalność Fundacji ITAKA – poznanie pracowników Fundacji, zakresu działań poszczególnych działów, struktury, statutu, kodeksu etyczny, szkolenie z bazy danych Fundacji ITAKA oraz szkolenie prawnicze. Drugie to szkolenie z procedur prowadzenia poszukiwań czyli szkolenie z kontaktu z rodzinami osób zaginionych, podstaw pomocy psychologicznej, interwencji kryzysowej i rozmowy z nastolatkiem, kontaktu z policją i służbami ratunkowymi, kontaktu z informatorami, metodami i narzędziami poszukiwawczymi jakimi dysponujemy i rozwijamy.

W 2014 roku w Fundacji pracowało 40 wolontariuszy.

Projekt finansowany przez Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st . Warszawy

Termin realizacji : 01.02.2013-31.12.2015

6. Modernizacja baz danych i serwisu internetowego Fundacji ITAKA w celu poprawy skuteczności współpracy z policją i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi.

Głównym celem projektu była poprawa skuteczności współpracy z policją i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi przy poszukiwaniach osób zaginionych w Polsce i za granicą.

Fundacja ITAKA zbudowała nowoczesne narzędzie poszukiwawcze – bazę danych osób zaginionych (dorośli i dzieci).

1. Fundacja ITAKA zintegrowała bazę danych z bazami innych operatorów 116000 w Unii Europejskiej, dzięki przystąpieniu do projektu realizowanego przez organizację Missing Children Europe, którego celem było zbudowanie zintegrowanych baz danych dla krajowych operatorów 116 000 w celu zharmonizowania wspólnych poszukiwań i pomocy udzielanej dzieciom i nastolatkom.
2. Baza danych osób zaginionych została zintegrowana z serwisem internetowym. Został zakupiony nowy serwer, a pomieszczenie (serwerownia) zostało przystosowane do pracy z bazami danych i serwisem internetowym.
Fundacja ITAKA zbudowała bazę danych NN osób i zwłok
3. Została poprawiona współpraca z policją w zakresie identyfikacji NN osób i NN zwłok oraz w zakresie poszukiwania osób zaginionych.
4. Fundacja ITAKA rozwinęła współpracę międzynarodową w zakresie poszukiwań osób zaginionych z konsulatami, międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi i policją z innych państw Unii Europejskiej.

Projekt finansowany przez : Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Termin realizacji: 30.10.2014 -31.12.2014

PROFILAKTYKA ZAGINIĘĆ

Fundacja prowadzi szereg kampanii profilaktycznych, których celem jest uświadomienie społeczeństwu przyczyn zaginięć, a w efekcie tego zmniejszenie ryzyka zaginięcia.

1. BEZPIECZNA PRACA

Wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej wzrosła liczba obywateli polskich wyjeżdżających za granicę w poszukiwaniu pracy. Zdarza się, że padają oni ofiarą nieuczciwych pośredników pracy lub oszustów. Pozostawieni bez środków do życia należą do grupy szczególnie narażonej na ryzyko zaginięcia.

ITAKA prowadzi stronę www.bezpiecznapraca.eu, gdzie znajdują się rady dla osób wyjeżdżających za granicę — opracowane przez specjalistów ITAKI.

W 2014 roku Fundacja ITAKA przystąpiła do Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pozarządowych Przeciwko Handlowi Ludźmi.

Od wielu lat należy do Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Departamentu Polityki Migracyjnej w MSW oraz bierze udział w pracach Grupy Roboczej tego zespołu.

2. NIE UCIEKAJ!

Około 15% osób zaginionych zgłaszanych do ITAKI to nastolatki. Główną przyczyną zaginięć są ucieczki z domu. Aby zmniejszyć liczbę ucieczek ITAKA od kilku lat prowadzi skierowaną do nastolatków i rodziców kampanię „Nie uciekaj”.

W ubiegłym roku odnotowaliśmy 525 zaginięć dzieci do 7 lat, 964 zaginięcia w wieku 7-13 lat i 6 615 zaginięć młodych ludzi w wieku 14-17 lat. ITAKA prowadzi stronę www.nieuciekaj.pl na której dostępne są materiały dla nauczycieli jak i dla rodziców i www.strefanastolatka.pl dedykowana wyłącznie nastolatkom.

3. OPIEKUJ SIĘ DZIECKIEM

Kampania kierowana do rodziców i opiekunów małych dzieci.

ITAKA prowadzi stronę www.opiekujsiedziekiem.pl, która zawiera szereg informacji o zaginięciach małych dzieci oraz informacje dla rodziców.

Działania w ramach profilaktyki i zaginięć małych dzieci:

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego ITAKA wraz z Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP, Grupą Ratownictwa Specjalistycznego s12, Grupą Ratownictwa Specjalistycznego OSP Łódź — Jędrzejów, Stowarzyszeniem STORAT i PCK zorganizowała 17 maja modelowe poszukiwania zaginionych dzieci na terenie otwartym. W godzinach wieczornych w podwarszawskim lesie ratownicy, wolontariusze i dziennikarze podzieleni na grupy, poszukiwali dwójki dzieci. Tego typu poszukiwania w Polsce zostały zorganizowane po raz pierwszy. W celach poszukiwawczych użyto wyspecjalizowanego w tego typu zadaniach policyjnego drona i psów ratowniczych. Akcja przeprowadzona była na terenie bagnistym i leśnym, na którym znajdowały się zbiorniki retencyjne. Akcja zakończyła się sukcesem. Symulowane poszukiwania były także testem przed zbliżającym się okresem letnim.

Ponadto w ramach akcji profilaktycznych bezpłatnie przekazywaliśmy rodzicom opaski profilaktyczne dla dzieci (m.in. w czasie eventów, a także w odpowiedzi na prośby mailowe, czy telefoniczne).

4. MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA ZAGINIONEGO

Jak co roku od 10 lat Fundacja ITAKA w ramach Międzynarodowego Dnia dziecka Zaginionego starała się zwrócić uwagę społeczeństwa na problem zaginięć małych dzieci i okazać solidarność z rodzinami zaginionych dzieci.

W związku z tym dniem i aby jeszcze wyraźniej uświadomić społeczeństwu zagrożenie, jakim może być dla dzieci niedostateczna opieka dorosłych lub zwyczajnie – chwila nieuwagi, zorganizowane zostało modelowe poszukiwanie małych dzieci.

25 maja na krakowskim rynku odbyła się już druga akcja profilaktyczna, podczas której przedstawiciele Fundacji ITAKA rozdawali ulotki i opaski na rękę dla najmłodszych, a także udzielali porad, jak zabezpieczyć się przed taką sytuacją. Poza edukacją w zakresie profilaktyki, przez cały czas prowadzone są także działania uświadamiające w jaki sposób postępować w przypadku zaginięcia dziecka.

5. STOP DEPRESJI

Depresja jest jedną z najczęstszych przyczyn zaginięć i dlatego Fundacja ITAKA — Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych od wielu lat prowadzi szereg działań, których celem jest wzrost świadomości społeczeństwa na temat tej choroby.

Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA 22 654 40 41 w 2014 roku był czynny w poniedziałki 17-20. Przy telefonie dyżuruje lekarz - psychiatra — specjalista od leczenia depresji. Udziela specjalistycznych porad, wspiera chorych i ich rodziny. Nie stawia diagnozy i nie leczy, bo nie da się tego zrobić przez telefon, służy jednak pomocą i radą. W razie konieczności bezpośredniego kontaktu z lekarzem, kieruje osoby chore do odpowiednich placówek. Na każdym trzygodzinnym dyżurze lekarz psychiatra odbiera średnio ok. 10 telefonów.

Udział w Kampanii Społecznej Forum Przeciw Depresji

W ramach kampanii odbył się Dzień Otwarty, zorganizowano panel edukacyjny z udziałem ekspertów oraz bezpłatne konsultacje psychiatryczne. We współpracy z artystą Dariuszem Paczkowskim powstał mural jako widoczny artystyczny symbol wsparcia osób chorujących na depresję i ich bliskich. Mural można podziwiać na warszawskiej Woli.

6. KONFERENCJA DOTYCZĄCA PORWAŃ RODZICIELSKICH

Porwania rodzicielskie stają się coraz częstszym zjawiskiem w naszym społeczeństwie. Dlatego też Fundacja ITAKA zorganizowała 26 marca 2014 r. drugą już, ekspercką konferencję poświęconą problemowi porwań rodzicielskich w Polsce. Honorowy Patronat nad wydarzeniem objął pod Rzecznika Praw Obywatelskich.

Podczas spotkania omawiane problemy z egzekwowaniem wyroku sądowego dotyczącego władzy rodzicielskiej przez kuratorów, a także braku skutecznych rozwiązań prawnych w zakresie spraw dotyczących porwań rodzicielskich. Poruszono także temat założeń Konwencji Haskiej dotyczący cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, a także kwestię mediacji transgranicznych i międzykulturowych.

Swoją historię opowiedział gościom konferencji Jacek Rybczyński, który przez kilka lat toczył pełną zmagani walkę o odzyskanie synka, która zakończyła się sukcesem w kwietniu 2015r.

Prelegentami podczas konferencji byli Grzegorz Kostka, Prawnik Fundacji ITAKA, dr Tadeusz Jedynak, Kurator Okręgowy w Sądzie Okręgowym w Słupsku, dr Krzysztof Karsznia, Prokurator Prokuratury Generalnej, Sędzia Leszek Kuziak, Główny Specjalista na Wydziale Prawa Międzynarodowego Ministerstwa Sprawiedliwości i Robert Boch, mediator.

Na zaproszenie Fundacji do Polski przyjechała Dyrektorka Centrum Internationale Kinderontvoering, Elsie Prins która przedstawiła rozwiązania wypracowane w Holandii w kwestii związanej z problemem porwań rodzicielskich i utworzonym tam Centrum Mediacji dla rodzin.

Wśród zaproszonych i zgromadzonych gości byli przedstawiciele Prokuratury, Policji, Komitetu Ochrony Praw Dziecka, ambasad i Ministerstwa Sprawiedliwości.

Celem konferencji było wywołanie dyskusji i docelowo – w dłuższej perspektywie czasu - wypracowanie propozycji rozwiązań zmniejszających zjawisko porwań rodzicielskich.

7. KONFERENCJA NA TEMAT POSZUKIWAŃ OSÓB ZAGINIONYCH

W dniach 20-21 listopada w Warszawie odbyła się IV ekspercka konferencja zorganizowana przez Fundację ITAKA we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Komendą Główną Policji pt. „Poszukiwanie osób zaginionych w Polsce i w Europie” pod honorowym patronatem Pani Teresy Piotrowska – Minister Spraw Wewnętrznych.

Pierwszy dzień konferencji

Tego dnia omówione zostały zaginięcia małoletnich w aspekcie prawnym i psychologicznym, a także ucieczki nastolatków z domów oraz problemy związane z porwaniami rodzicielskimi. Prezes Fundacji ITAKA przedstawiła również kwestię przyszłości działania europejskiej Linii 116 000 w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka w Polsce.

Wśród prelegentów konferencji znaleźli się Alicja Tomaszewska, Prezes Fundacji ITAKA, Grzegorz Prusak, Naczelnik Wydziału Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji, Sylwia Kaczan, Szef Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji i Anna Nita, Psycholog Fundacji ITAKA.

O sposobach zapobiegania zjawisku zaginięcia oraz handlu ludźmi na Węgrzech opowiedziała naszym gościom Eszter Németh – koordynator programu KEK VONAL.

Drugi dzień konferencji

Drugiego dnia konferencji poruszone zostały niezwykle istotne kwestie poszukiwania zaginionych dorosłych, w szczególności procedur dotyczących zwłok NN. W związku ze zmianą przepisów, zaproszeni prelegenci przedstawili nowelizację ustawy o policji w zakresie badań DNA i omówili praktyczne aspekty wykorzystywania tego rodzaju badań, a także problemy rodzin związane z ekshumacją. Zaprezentowane zostały również wspólne europejskie działania dotyczące identyfikacji zwłok NN w ramach wystąpienia przedstawiciela brytyjskiej policji.

Prelegentami podczas drugiego dnia konferencji byli Maria Walczuk, Naczelnik Wydziału Biologii, Anna Jurga i Magdalena Dębska, Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji, dr.n.med. Marcin Fudalej, Zakład Medycyny Sądowej, dr Marta Kolendowska, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.

Wśród prelegentów z zagranicy pojawili się Afonia Szemes i Vera Kutnyashy z Węgierskiego Instytutu Nauk Kryminalistycznych i Sherri McAra z UK Missing Persons Bureau.

Jak co roku wśród zaproszonych gości były osoby z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Policji, grup poszukiwawczych, TOPR, GOPR i WOPR.

Konferencja, jak co roku, była źródłem cennych informacji dla zaproszonych gości. Poza tym, że program tegorocznej konferencji eksperckiej Fundacji ITAKA poruszał kwestie, które obecnie są jednymi z najistotniejszych

w temacie poszukiwań zaginionych, to mieliśmy także okazję zaprezentować założenia nowego projektu GeNN dotyczącego identyfikacji zwłok NN i sfinalizować podpisanie porozumienie z Polskim Czerwony Krzyżem oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w Lipkach.

8. ULOTKI DLA POLICJI I RODZIN OSÓB ZAGINIONYCH

Fundacja ITAKA opracowała 2 rodzaje ulotek informacyjnych. Część z nich jest skierowana do policjantów i informuje o zakresie współpracy ITAKI z Policją. Druga część skierowana jest do rodzin osób zaginionych i informuje o pomocy udzielanej przez specjalistów ITAKI. Pierwszą partię ulotek obu rodzajów (2 tys. sztuk) rozesłaliśmy do współpracujących z nami policjantów z małych jednostek Policji oraz rozdaliśmy je policjantom podczas wspólnych konferencji i szkoleń. Większą część ulotek (20 000 sztuk) przekazaliśmy Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji, które rozdystrybuowało ulotki do jednostkach terenowych Policji. Przygotowaliśmy (we współpracy z psychologami policyjnymi) 3 rodzaje ulotek psychologicznych, które stanowią cenny materiał merytoryczny dla uczestników szkoleń:

- ✓ „Zaginięcia. Profil zachowań osób z dysfunkcjami psychicznymi”,
- ✓ „Ryzyko samobójstwa wśród zaginionych”,
- ✓ „Gdy zaginał Twój bliski”.

9. KAMPANIA MEDIALNA „PO NIEKTÓRYCH ZNIKA ŚLAD”

W grudniu 2014 roku przeprowadziliśmy kampanię medialną „Po niektórych znika ślad”. Święta to czas wyjątkowo trudny dla rodzin i najbliższych osób zaginionych. Czas nasilonych wspomnień i odczuwalnej pustki, dlatego zaplanowaliśmy kampanie właśnie w tym czasie. Celem kampanii było zwrócenie uwagi społecznej na problem zaginięć oraz potrzeby osób, które dotknęła ta tragedia. Znikają również ludzie zdrowi, wielu z nich świadomie zrywa kontakty z bliskimi. Poprzez kampanię Fundacja ITAKA chciała dotrzeć również do nich, przekonać, aby dali znak życia. Dotyczy to w dużej mierze osób, które od lat przebywają za granicą lub rozpoczęły nowe życie, a pozostawione rodziny wciąż czekają na ich powrót.

W ramach kampanii powstał spot informacyjny emitowany w telewizji, radiu i metrze. Kampania miała duży zasięg medialny. Emisja spotu odbyła się w największych stacjach ogólnopolskich: TVN, TVP1, TVP2, TVP Kultura, TVP Regionalna i Superstacja oraz w radiu TOK FM, Radiu dla Ciebie, Radiu Złote Przeboje, Radiu Plus i w warszawskim metrze.

W ramach kampanii pracownicy Fundacji opracowali 5 rodzajów ulotek informacyjnych skierowanych do rodzin i bliskich osób zaginionych, a także do policjantów z komórek do spraw poszukiwań, zajmujących się na co dzień poszukiwaniem osób zaginionych.

Tematyka ulotek:

- ✓ funkcjonowanie systemu Child Alert;
- ✓ profil zachowań osób z dysfunkcjami psychicznymi;
- ✓ procedury zadysponowania grup poszukiwawczo-ratowniczych;
- ✓ ryzyko samobójstwo wśród osób zaginionych;
- ✓ procedury postępowania w przypadku zaginięcia członka rodziny.

Ulotki zostały przygotowane w wersji elektronicznej i są do pobrania na naszej stronie internetowej.

10. KAMPANIA INFORMACYJNA PROWADZONA NA LOTNISKACH W POLSCE

Na warszawskim Lotnisku Chopina oraz Krakowskim Lotnisku im. Jana Pawła II została przeprowadzona akcja informacyjna, której celem było rozpowszechnienie wizerunków osób zaginionych. W akcji został wykorzystany niestandardowy nośnik, tak zwana „witajka”, bardzo przydatna i często wykorzystywana przez osoby oczekujące w hali przylotów. Są to bezpłatne kartki, na których osoba oczekująca może napisać na kogo czeka i w ten sposób szybciej odnaleźć wybraną osobę w tłumie przylatujących pasażerów. Co ważne, na rewersie “witajki”, który znajduje się przed oczami oczekujących, Fundacja ITAKA zamieściła zdjęcia oraz opis niedawno zaginionych osób z województwa mazowieckiego.

11. PODWIECZOREK DLA ZAGINIONYCH

Fundacja ITAKA w grudniu 2014r. przeprowadziła ogólnopolską akcję charytatywną „Podwieczorek dla Zaginionych”. Osoby chętne mogły zorganizować Podwieczorek – spotkanie osób, którym temat zaginięcia nie jest obojętny, podczas którego do zaplombowanych puszek zbierano dobrowolne datki. Zorganizowanie takiego spotkania i zbiórki pieniędzy możliwe było w miejscu pracy, szkole, domu, kawiarni, czy restauracji - w zależności od woli osoby organizującej konkretny podwieczorek. Podczas trwania zbiórki publicznej zorganizowanych zostało 6 podwieczorków.

Cel wszystkich spotkań, które odbyły się w tym czasie w różnych miastach Polski był jeden: pomoc rodzinom osób zaginionych oraz zwrócenie uwagi na problem zaginięć.

Celem zbiórki było zebranie środków na udzielenie specjalistycznej pomocy poszukiwawczej, prawnej i psychologicznej rodzinom osób zaginionych poprzez pokrycie kosztów funkcjonowania stacjonarnej i komórkowej linii wsparcia 22 654 70 70 i 801 24 70 70 oraz 116 000 w sprawie zaginionego dziecka i nastolatka:

- opłat abonamentowych za połączenia,
- wynagrodzenia psychologów oraz prawników dyżurujących przy telefonie.

Zebrane fundusze (1931, 34 zł) pozwoliły Fundacji na częściową realizację zaplanowanych działań.

12. PODARUJ NADZIEJĘ NA ŚWIĘTA

18 grudnia kanał dokumentalny CI Polsat (Crime + Investigation Polsat) rozpoczął akcję społeczną „Podaruj nadzieję na Święta” wspierającą działalność Fundacji ITAKA. Akcja trwała do 6 stycznia 2015 roku. Dla rodzin osób zaginionych Boże Narodzenie to jeden z najtrudniejszych okresów w roku. By wesprzeć Fundację ITAKA, kanał CI Polsat przygotował film z udziałem rodzin osób zaginionych zgłoszonych do ITAKI oraz został uruchomiony specjalny numer SMS. Środki przesłane w wiadomości tekstowej o treści ITAKA pod numer 72502 (**koszt 2,46 zł z VAT**) **wsparły** cele statutowe Fundacji. Materiał został wyprodukowany przez dział kreatywny A+E Networks we współpracy z domem produkcyjnym Beautiful Minds.

SZKOLENIA PRACOWNIKÓW I WOLONTARIUSZY:

W marcu 2014 roku członkowie Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji oraz psycholog Fundacji ITAKA odbyli wizytę studyjną do Aten (Grecja), podczas której odwiedzili grecką organizację Smile of the Child i poznali zasady funkcjonowania ośrodków dla dzieci i młodzieży uciekającej z domu. Uczestnicy dowiedzieli się o inicjatywie greckiej w zakresie europejskiej sieci zapobiegania przemocy rówieśniczej (European Antibullying Network (EAN)), poznali obsługę systemu Ambert Alert w Grecji i linii SOS 1056 oraz poznali zasady funkcjonowania centrów wsparcia dzieci z problemami zdrowotnymi (Medical Support Centre) i centrów świadczących pomoc dzieciom żyjącym w złej sytuacji ekonomicznej (Welfare Support to Families and Children in Need).

W kwietniu 2014 roku Prezes Zarządu Fundacji ITAKA wziął udział w walnym Zgromadzeniu Missing Children Europe (MCE) – federacji organizacji pozarządowych zajmujących się poszukiwaniem zaginionych dzieci, które odbyło się w Brukseli (Belgia). ITAKA jako operator Linii 116000 w Polsce jest członkiem tej federacji. Rezultatem posiedzenia był wybór nowych członków Zgromadzenia Ogólnego Federacji oraz wypracowanie strategii wspólnych europejskich działań poszukiwawczych i fundraisingowych dla wszystkich operatorów Linii 116000 w Europie.

W kwietniu 2014 roku Szef Zespołu Prawnego wziął udział w międzynarodowej konferencji organizowanej przez Polsko-Niemiecki Instytut Badawczy dotyczącej międzynarodowego prawa rodzinnego, która odbyła się w Słubicach. Podczas konferencji eksperci podzielili się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniem w zakresie problematyki międzynarodowych porwań rodzicielskich oraz odzyskiwania opieki nad dziećmi w sprawach międzynarodowych. Zarówno z punktu widzenia prawa polskiego jak i niemieckiego sprawy te w praktyce są trudne do zrealizowania.

W maju 2014 prawnik i psycholog Fundacji ITAKA wzięli udział w międzynarodowej konferencji LEPCA zorganizowanej w Hadze (Holandia) przez IKO Center. Konferencja dotyczyła zjawiska porwań rodzicielskich. W trakcie konferencji został poruszony temat konieczności utworzenia i rozwoju europejskiej sieci specjalistów zajmujących się porwaniami rodzicielskimi.

W czerwcu i październiku 2014 roku przedstawiciele Fundacji ITAKA wzięli udział w szkoleniu CRM. System CRM służy unowocześnieniu istniejących systemów zarządzania przypadkami zaginięć dzieci na terenie Unii Europejskiej. Pozwala on udoskonalić i rozwijać działanie linii 116 000. W celu wprowadzenia systemu CRM Fundacja ITAKA była zobowiązana do zmiany strony internetowej oraz wszystkich baz danych.

W czerwcu 2014 roku trzech przedstawicieli Zespołu Prawnego odbyło wizytę studyjną do Amsterdamu (Holandia). Prawnicy Fundacji ITAKA odwiedzili holenderską organizację zajmującą się porwaniami rodzicielskimi Central Internationale Kinderontvoering, która jest również operatorem numeru 116 000. Przedstawiciele obu organizacji wymienili się doświadczeniem w zakresie prowadzenia spraw oraz zapobieganiu poprzez działania profilaktyczne porwaniom rodzicielskim. Centrum IKO zaprezentowało prawnikom ITAKI również procedurę prowadzenia mediacji między rozstającymi się rodzicami dziecka. Uczestnicy wizyty studyjnej odwiedzili również policyjną jednostkę do spraw poszukiwań osób zaginionych (Police's Missing Persons Bureau) mającą swoją siedzibę w Zoetermeer. Oprócz zapoznaniem się działaniami Policji oraz przełożonymi na statystyki efektami tych działań, prawnikom ITAKI został przedstawiony system Amber Alert.

W sierpniu 2014 roku pracownicy i wolontariusze Fundacji ITAKA wzięli udział w szkoleniu z zakresu poszukiwań osób zaginionych na otwartym terenie. Szkolenie zostało poprowadzone przez doświadczoną grupę poszukiwawczo-ratowniczą GPR OSP Kęty.

We wrześniu i grudniu 2014 roku odbyło się szkolenie dla pracowników i wolontariuszy Fundacji ITAKA z zakresu prawnych aspektów poszukiwania dzieci w Polsce. Podczas szkolenia uczestnicy dowiedzieli się o przyczynach zaginięć dzieci, systemie Child Alert, działaniu linii 116 000, zastosowaniu „Niebieskiej Karty” i zagrożeniu handlem dzieci.

We wrześniu 2014 Szef Zespołu Prawnego przeprowadził wykład dotyczący porwań rodzicielskich na seminarium w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości.

W październiku 2014 Szef Zespołu Prawnego uczestniczył w konferencji policyjnej pt. „Nowe wyzwania dla użytkowników SIS związane z wdrożeniem SIS II” która odbyła się we Wrocławiu. Podczas konferencji przedstawił doświadczenia Fundacji ITAKA dotyczące porwań rodzicielskich w Polsce.

W październiku 2014 przedstawiciel Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji wziął udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez Komendę Powiatową Policji w Sanoku przy współpracy ze Starostwem Powiatowym oraz Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sanoku. Spotkanie miało na celu zwrócenie uwagi na współczesne zagrożenia, jakie dotyczą młodzieży, a zwłaszcza młodych ludzi jako użytkowników nowych mediów.

W październiku 2014 roku psycholog i prawnik Fundacji ITAKA wzięli udział 11. Ogólnopolskiej Konferencji: Pomoc Dzieciom - Ofiarom Przystępstw. Konferencja została zorganizowana przez Fundację Dzieci Niczyje, m.st. Warszawa i Ministerstwo Sprawiedliwości. Podczas licznych prelekcji poruszono tematy dotyczące różnych form krzywdzenia dzieci (w tym poprzez stosowanie przemocy psychicznej i fizycznej oraz wykorzystywanie seksualne dzieci oraz inne formy wykorzystywania), a także o reprezentacji dziecka w procesie karnym i proponowanych zmianach prawnych pod kątem ustanowienia kuratora procesowego dla dziecka. O prawnych i psychologicznych aspektach porwań rodzicielskich gościom konferencji opowiedzieli specjaliści Fundacji ITAKA.

W październiku 2014 dwóch przedstawicieli Fundacji ITAKA wzięło udział w międzynarodowej konferencji dotyczącej systemu Amber Alert w Unii Europejskiej, która odbyła się w Brukseli (Belgia). Podczas konferencji mieli oni okazję zapoznać się z doświadczeniem innych organizacji i służb państwowych z systemem Child Alert / Amber Alert w innych krajach, a także z wizją na przyszłość i planami rozwojowymi systemu w skali międzynarodowej.

Ponadto przedstawiciele ITAKI nawiązali cenne kontakty z przedstawicielami zagranicznych organizacji pozarządowych z krajów, które wdrożyły system

W listopadzie 2014 roku psycholog Fundacji ITAKA wziął udział w psychoanalitycznej konferencji dotyczącej problemów nastolatków zorganizowanej w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Konferencja poświęcona była problemom wieku dorastania, wygłoszone prezentacje zawierały przypadki terapii nastolatków, których zachowanie i funkcjonowanie było poważnie zaburzone.

W listopadzie 2014 roku Szef Zespołu Prawnego wziął udział w konferencji dotyczącej międzynarodowej ochrony dzieci, która odbyła się w Rydze (Litwa). Podczas konferencji prawnik Fundacji ITAKA przeprowadził wykład na temat sytuacji prawnej dotyczącej porwań rodzicielskich w Polsce.

W grudniu 2014 roku Prezes Zarządu Fundacji ITAKA wziął udział w międzynarodowej konferencji dotyczącej zaginięć dzieci zorganizowanej przez ICMEC (International Centre for Missing and Exploited Children), która odbyła się w Warnsveld (Holandia). Na konferencję zostali zaproszeni przedstawiciele międzynarodowej sieci Global Missing Children's Network. Głównym celem dorocznych spotkań jest nawiązanie i odnowienie osobistych kontaktów między organizacjami pozarządowymi, członkami sieci na całym świecie w celu poszukiwania osób zaginionych, wypracowanie najlepszych praktyk oraz zaplanowanie wspólnych kampanii i działań.

W grudniu 2014 roku odbyło się szkolenie z zakresu interwencji kryzysowej dla pracowników i wolontariuszy pracujących przy linii wsparcia dla rodzin i telefonie w sprawie Zaginionego Dziecka i Nastolatka 116 000, prowadzone przez specjalistę zewnętrznego, doświadczonego psychologa i psychoterapeutę. Szkolenie obejmowało następujące zagadnienia: kryzys suicydalny, strata bliskiej osoby i związana z tym żałoba. Uczestnicy szkolenia dowiedzieli się o etapach przechodzenia kryzysu suicydalnego i żałoby po stracie bliskiej osoby oraz poznali praktyczne sposoby wsparcia osób cierpiących z powodu śmierci członka rodziny oraz mających myśli bądź plany samobójcze.

Przedstawiciele Fundacji ITAKA przeprowadzili 5 szkoleń psychologicznych dla łącznie 8 grup poszukiwawczo-ratowniczych (ok.100 osób) m.in. GPR OSP Kety, OSP Lipki, OSP Długosławka.

W 2014 roku specjaliści z Fundacji ITAKA przeprowadzili dwa szkolenia dla policji:

- ✓ W październiku 2014 roku odbyła się prezentacja działań i doświadczeń ITAKI dla policjantów kursu podstawowego Centrum Szkolenia Policji w Legionowie;
- ✓ W listopadzie 2014 roku odbyło się szkolenie dla dyżurnych z woj. opolskiego.

W sumie specjaliści TAKI przeszkolili 300 funkcjonariuszy policji.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W roku 2014 Fundacja ITAKA otrzymała następujące nagrody:

1. **Nagroda w konkursie Nowe Technologie Lokalnie „Sektor 3.0”** organizowanym przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności i jeszcze kogoś Zostaliśmy wybrani najlepszą organizacją pozarządową w Polsce, wykorzystującą nowe technologie w swoich działaniach. W naszym przypadku zostaliśmy nagrodzeni za skuteczne poszukiwanie zaginionych przy pomocy nowoczesnych środków przekazu.
2. **Nagrodę w konkursie organizowanym przez Fundację Dobra Sieć - „Odkryj e – wolontariat”** za aplikację na Facebooka.